

**Paskaidrojums, kas pievienots priekšlikumam par pārskatītajām pamatnostādnes par
valsts atbalstu lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos un pārskatīto
Lauksaimniecības grupu atbrīvojuma regulu**

Šā paskaidrojuma nolūks ir skaidri izklāstīt to priekšlikumu mērķi un darbības jomu, kas attiecas uz pārskatītajām pamatnostādņēm par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos (“pamatnostādnes”) un uz pārskatīto Lauksaimniecības grupu atbrīvojuma regulu (“LGAR”). Tas pievienots saistībā ar abu minēto priekšlikumu apspriešanu, kas notiks līdz 2022. gada 13. martam.

Iedzīvotāji, organizācijas un publiskās iestādes tiek aicinātas paust viedokli par šiem lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei un lauku apvidiem domātā valsts atbalsta noteikumu projektiem. Papildus minētajai apspriešanai notiks arī divas sanāksmes ar dalībvalstīm, lai apkopotu to atsauksmes par LGAR.

Apspriešana par pamatnostādņēm tiek uzsākta, pamatojoties uz projekta tekstu angļu valodā. Kad tulkojumi visās ES valodās¹ būs pabeigti, tie pakāpeniski tiks pievienoti tīmekļa vietnē. Apspriešana par LGAR tiek uzsākta visās ES valodās.

Ieinteresētās personas tiek lūgtas norādīt, uz kuru no abiem instrumentiem attiecas viņu komentāri.

Ieinteresētās personas tiek aicinātas komentārus iesniegt elektroniskā formātā un skaidri norādīt, ja to atbilde ir konfidenciāla. Tādā gadījumā jāiesniedz arī nekonfidenciāla atbildes versija, ko var publicēt Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē.

1. Konteksts

Pašreizējie noteikumi, kurus sāka piemērot 2014. gada 1. jūlijā, zaudēs spēku 2022. gada 31. decembrī. To sniegums ir izvērtēts, un izvērtējuma rezultāti ir izklāstīti Komisijas dienestu darba dokumentā, kas publicēts 2021. gada 19. maijā². Izvērtējumā secināts, ka esošie noteikumi visā visumā darbojas labi, bet ir vajadzīgas dažas mērķorientētas izmaiņas, lai noteikumus salāgotu ar pašreizējām ES prioritātēm, jo īpaši ar gaidāmo kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) un Eiropas zaļo kursu. Tagad tiek veikts uz nākotni vērsts ietekmes novērtējums. Šīs sabiedriskās apspriešanas rezultāti tiks izmantoti novērtēšanas procesā.

Publiskā sektora atbalsts lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei un lauku apvidiem ir iestrādāts plašākā KLP kontekstā. KLP satvarā sniegtais publiskais atbalsts ir būtisks, lai lauksaimnieku kopienai nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni, stabilizētu tirgus un patērētājiem garantētu piegādes par saprātīgām cenām. Pašreizējais valsts atbalsta regulējums ir saskanīgs ar KLP noteikumiem, un jauno noteikumu mērķis ir pēc iespējas saglabāt šo pieeju.

¹ Šajā sabiedriskajā apspriešanā: izņemot īru valodu. Tomēr gaidāmie valsts atbalsta instrumenti būs pieejami arī īru valodā.

² [Revision of the State aid rules for agriculture, forestry and rural areas – Competition - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/competition/state_aid/revision_en).

Abos minētajos valsts atbalsta instrumentos ir noteikta īpaša, pielāgota kārtība, kādā publiskie līdzekļi piešķirami lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei un lauku apvidiem. Pārskatīšanas mērķis ir nodrošināt, lai publiskais atbalsts būtu mērķtiecīgs un nodrošinātu mūsdienīgu, ekonomiski dzīvotspējīgu un vidiski ilgtspējīgu lauksaimniecisko ražošanu un mežus. Šajā sakarā svarīgs rīcībpolitikas mērķis ir bijis palīdzēt sasniegt zaļā kursa mērķus, jo īpaši stratēģijas “No lauka līdz galdam” un Biodaudzveidības stratēģijas mērķus. Pašreizējais valsts atbalsta regulējums jau tagad var veicināt pāreju uz ilgtspējīgu un biodaudzveidībai labvēlīgu lauksaimniecību. Jauno noteikumu mērķis ir radīt papildu iespējas zaļā kursa mērķu sasniegšanai.

2. Abu pārskatīto instrumentu projektā ierosinātās izmaiņas

Novērtējot pašreizējos valsts atbalsta instrumentus, secināts, ka tie visā visumā ir paredzētajam nolūkam derīgi un to mērķi ir sasniegti. Tomēr novērtējumā identificētas arī dažas problēmas, kas jārisina, izstrādājot jauno valsts atbalsta noteikumu koncepciju.

Nemot vērā iepriekš minēto, pārskatīšanas galvenie mērķi ir šādi:

- valsts atbalsta kontroles paredzamība, juridiskā noteiktība un saskaņotība;
- saskanība ar zaļo kursu un KLP mērķiem;
- vienkāršošana, efektīvākas valsts atbalsta procedūras un administratīvo izmaksu samazināšana.

Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei un lauku apvidiem piemērojamo valsts atbalsta noteikumu pārskatīšana ir nākamais solis pēc 2014. gada noteikumu snieguma novērtējuma to relevantuma, rezultativitātes, efektivitātes, saskaņotības un ES pievienotās vērtības aspektā. Analīzē galvenokārt izmantota lietu izskatīšanas pieredze un iekšējie dati, kā arī rezultāti, kas gūti ārējā izvērtēšanas atbalsta pētījumā un atklātā sabiedriskajā apspriešanās.

Šajā paskaidrojumā apkopotas ierosinātās izmaiņas, kas salīdzinātas ar pašreizējiem noteikumiem. Par katru priekšlikumu šajā paskaidrojumā norādīts, vai tas attiecas uz abiem minētajiem valsts atbalsta instrumentiem vai tikai uz vienu no tiem. Ja rīcībpolitikā ierosinātas būtiskas izmaiņas, tās tiks novērtētas atsevišķā ietekmes novērtējumā.

Tiek pārskatīti šādi minēto noteikumu aspekti:

- (i) kopīgie novērtēšanas principi;
- (ii) saskanība ar turpmāko KLP / stratēģisko plānu regulu (SPR);
- (iii) lieku vai daļēji novecojušu noteikumu atcelšana;
- (iv) izmaiņas, kuru mērķis ir veicināt zaļā kursa mērķu sasniegšanu;
- (v) LGAR darbības jomas paplašināšana;
- (vi) dažu tādu atbalsta pasākumu izslēgšana no pamatnostādņu darbības jomas, uz kuriem jau attiecas citi valsts atbalsta noteikumi, piemēram, Reģionālā atbalsta

pamatnostādnes ("RAP") un Vispārējā grupu atbrīvojuma regula (ES) Nr. 651/2014 ("VGAR");

- (vii) grozījumi dažos vispārējos nosacījumos, kas valsts atbalsta noteikumos ir piemērojami arī citām ekonomikas nozarēm;
- (viii) grozījumi, kas saistīti ar īpaši lauksaimniecībai un mežsaimniecībai paredzētiem atbalsta pasākumiem.

I. Kopīgie novērtēšanas principi

Šis grozījums attiecas uz abiem instrumentiem.

Kopīgie novērtēšanas principi, kas tika ieviesti ar 2014. gada valsts atbalsta modernizācijas iniciatīvu ("VAM"), ir jāpārskata, ņemot vērā Tiesas spriedumu lietā T-356/15 Austrija/Komisija (spriedums lietā *Hinkley Point C*). Minētajā spriedumā Tiesa ir iekļāvusi svarīgu LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta interpretāciju. Ierosinātās strukturālās izmaiņas atspoguļo šo interpretāciju.

Kopīgo novērtēšanas principu pārskatīšanā izmantota visaptveroša pieeja, kas ir kopīga visiem nesen pārskatītajiem valsts atbalsta instrumentiem. Ierosinātās izmaiņas atbilst šiem citiem valsts atbalsta instrumentiem, taču vienlaikus saglabā dažas atšķirības, ņemot vērā lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares specifiku.

II. Saskaņība ar turpmākajiem KLP noteikumiem un SPR

Šis grozījums attiecas uz abiem instrumentiem.

Lai gan lauku attīstības atbalstam, ko līdzfinansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) līdzekļiem, kuri paredzēti lauksaimniecības nozarei (sk. [Regulas \(ES\) 2021/2115](#) ("KLP SPR") 145. panta 2. punktu), valsts atbalsta noteikumus nepiemēro, tomēr ELFLA līdzfinansētam atbalstam mežsaimniecības darbībām un ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām lauku apvidos tiešām piemēro valsts atbalsta kontroli. Tāpēc, lai atvieglotu kārtību, kādā lauku attīstībai piešķir valsts atbalstu, 2014. gada pamatnostādnēs par valsts atbalstu un LGAR tiek atspoguļoti lauku attīstībai piemērojamie noteikumi.

Uz subsidiaritāti balstītā pieeja, kas paredzēta turpmākajā lauku attīstības politikā, kas ir KLP daļa, rada tehniskas grūtības jauno valsts atbalsta noteikumu izstrādē. Saskaņā ar minēto KLP SPR Eiropas Savienība noteiks rīcībpolitikas pamatparametrus, taču dalībvalstīm lauku attīstības intervences būs jāpielāgo savām konkrētajām vajadzībām, vienlaikus ievērojot zaļā kursa mērķus un jaunās KLP tiesisko regulējumu. Tas, ka ES līmenī nav precīzu attiecināmības kritēriju, kas piemērojami lauku attīstības atbalstam, nozīmē, ka jāmaina arī lauksaimniecības valsts atbalsta noteikumu struktūra.

Subsidiaritātes pieeja neļauj valsts atbalsta noteikumos paredzēt visas iespējas un kārtību, kuru dalībvalstis, iespējams, vēlētos iekļaut savos stratēģiskajos plānos. Tāpēc pārskatītajos valsts atbalsta noteikumos ir ierosināta vispārējā saderības prezumpcijas klauzula attiecībā uz lauku attīstības intervencēm, kuras iekļautas stratēģiskajos plānos un kurām nepieciešams valsts atbalsta segums. Šāds pieņēmums par saderību ir atkarīgs no nosacījuma, ka tiek

ievēroti daži vispārēji valsts atbalsta principi: finansējumu nevar piešķirt apgrozāmajam kapitālam, izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, valsts atbalsts nevar būt darbības atbalsts, un to nevar piešķirt grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.

Šī saderības klauzula nodrošinās, ka tiek ievērotas vajadzīgās valsts atbalsta kontroles procedūras, un vienlaikus dalībvalstis varēs izstrādāt savus stratēģiskos plānus atbilstoši savām vajadzībām.

III. Lieku vai daļēji novecojušu noteikumu atcelšana

Šis grozījums attiecas uz abiem instrumentiem.

Šis priekšlikums lielā mērā ir saistīts ar iepriekšējo punktu: pašreizējie īpašie saderības nosacījumi lielā mērā izstrādāti, vadoties pēc lauku attīstības tiesību aktiem, kas KLP satvarā pieņemti 2013. gadā. Ņemot vērā to, ka KLP ir mainījusies, valsts atbalsta noteikumi ir attiecīgi jāpielāgo. Turklāt laika gaitā daži nosacījumi ir kļuvuši lieki vai daļēji novecojuši. Pārskatītie teksti ietver atjauninājumus, kur tādi vajadzīgi.

IV. Izmaiņas, kuru mērķis ir veicināt zaļā kursa mērķu sasniegšanu

Šie grozījumi attiecas uz abiem instrumentiem.

Pašreizējais valsts atbalsta regulējums jau tagad var veicināt pāreju uz ilgtspējīgu un biodaudzveidībai labvēlīgu lauksaimniecību. Tāpēc pilnībā pārstrādāt esošos noteikumus nav vajadzīgs.

Pārskatīšanas mērķis ir izveidot vēl vērienīgākus noteikumus, lai izveidotu tādu valsts atbalsta tiesisko regulējumu, kas palīdzēs sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus, kuri izklāstīti stratēģijā “No lauka līdz galdam”, Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam un Meža stratēģijā 2030. gadam, kā arī mērķrādītājus, kas noteikti Eiropas Klimata aktā.

Turklāt izvērtējums rāda, ka daži pasākumi, kuri potenciāli varētu veicināt zaļā kursa mērķu sasniegšanu, ir tikuši izmantoti pārāk maz, lai būtu radījuši ietekmi.

Tāpēc dažus no esošajiem pasākumiem ir ierosināts pielāgot, lai uzlabotu lauksaimnieku un mezsaimnieku motivāciju iesaistīties darbībās, kas veicina zaļā kursa mērķu sasniegšanu. Īpaša uzmanība pievērsta ar klimata pārmaiņām saistītiem jautājumiem.

V. LGAR darbības jomas paplašināšana

Dažus atbalsta pasākumus nevarēja iekļaut pašreizējās LGAR darbības jomā 2014. gadā, kad tā tika pieņemta, jo Komisijai tolaik nebija pietiekamas pieredzes lietu izskatīšanā. Patlaban tie atbilst Pilnvarojuma regulā (ES) 2015/1588 izklāstītajām prasībām, lai tos varētu iekļaut LGAR. Minētie pasākumi ir uzskaitīti tālāk.

Attiecībā uz lauksaimniecības nozari ierosināts iekļaut šādus pasākumus:

- atbalsts, kura mērķis ir lauksaimniekiem kompensēt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu, un
- atbalsts, kura mērķis ir lauksaimniekiem kompensēt ar *Natura 2000* teritorijām saistītus traucēkļus.

Kas attiecas uz mežsaimniecības nozari, LGAR jau tagad ir ietverti līdzfinansēti atbalsta pasākumi. Ierosināts pievienot dažus atbalsta pasākumus, kurus finansē tikai no valsts līdzekļiem un kuri domāti šādām jomām:

- apmežošana un kokaugiem klātas zemes izveide;
- agromežsaimniecības sistēmu izveide;
- mežam nodarīta kaitējuma profilakse un atjaunošana pēc šāda kaitējuma;
- meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētas investīcijas;
- platībatkarīgie traucēkļi, kas izriet no konkrētām obligātām prasībām;
- investīcijas ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanos saistītā infrastruktūrā;
- investīcijas mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā;
- ģenētisko resursu saglabāšana mežsaimniecībā;
- ražotāju organizāciju darbības uzsākšana mežsaimniecības nozarē.

Visbeidzot, attiecībā uz lauku apvidiem ierosināts iekļaut šādus pasākumus:

- atbalsts pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos, ko līdzfinansē ELFLA;
- atbalsts izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās sabiedrības virzītās vietējās attīstības (SVVA) vai Eiropas inovācijas partnerības (EIP) darbības grupu darbībās;
- ierobežota apmēra atbalsts MVU, kas gūst labumu no SVVA vai EIP darbības grupu projektiem.

VI. Dažu tādu atbalsta pasākumu izslēgšana no darbības jomas, uz kuriem jau attiecas citi valsts atbalsta noteikumi

Šis grozījums attiecas uz abiem instrumentiem.

Ierosināts no pamatnostādņu darbības jomas svītrot dažus atbalsta pasākumus, uz kuriem jau attiecas citi valsts atbalsta instrumenti, jo īpaši Regula (ES) Nr. 651/2014 (Vispārējā grupu atbrīvojuma regula) un Reģionālā atbalsta pamatnostādnes.

Šīs izmaiņas attiecas uz atbalsta pasākumiem, kas nāk par labu lauku apvidiem. Grozījuma mērķis ir atcelt paralēlus, dublējošus, potenciāli atšķirīgus nosacījumus, kas attiecas uz vieniem un tiem pašiem atbalsta pasākumiem. Priekšlikumā identificēti pasākumi, kuriem nav vajadzīgi īpaši nozariski noteikumi, jo šīs vajadzības pilnībā apmierina citi valsts atbalsta instrumenti. Šie pasākumi ir atbalsts investīcijām, kas saistītas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi nelauksaimnieciskos produktos, kokvilnas ražošanu, investīcijām nelauksaimniecisku darbību izveidē un attīstībā, atbalsts zināšanu pārneses un informēšanas darbībām un atbalsts konsultāciju pakalpojumiem.

VII. Grozījumi dažos vispārējos nosacījumos, kas attiecas uz visiem valsts atbalsta noteikumiem

Ierosinātas šādas izmaiņas, kas ir vispārpiemērojamas visiem valsts atbalsta pasākumiem, ja vien īpašā noteikumu kopumā nav noteikts citādi.

Vienkāršoti izmaksu risinājumi

Šis grozījums attiecas uz pamatnostādņēm.

Patlaban LGAR ir paredzēta iespēja līdzfinansēt atbalstam izmantot vienkāršotu izmaksu iespējas. Ierosināts līdzīgus noteikumus iekļaut pamatnostādņēs un paplašināt šīs iespējas tvērumu, attiecinot to arī uz dažiem atbalsta pasākumiem, ko nelīdzfinansē ELFLA.

Vienkāršotas izmaksu iespējas saskaņā ar pamatnostādņēm jau ir akceptētas (līdzfinansētiem pasākumiem), interpretējot tās pēc analogijas ar LGAR. Turklāt pašreizējās pamatnostādņēs jau ir paredzēta iespēja izmantot “standartpieņēmumus” attiecībā uz izmaksām, kas saistītas ar dažiem atbalsta veidiem. Tāpēc vienkāršotās izmaksas varētu attiekties uz vairākiem atbalsta veidiem, citstarp atbalsta pasākumiem, ko finansē tikai no valsts līdzekļiem. Pārmērīgas kompensācijas risks ir ierobežots, ņemot vērā atbalsta raksturu, t. i., lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē atbalstu galvenokārt piešķir lielu shēmu satvarā, labuma guvēji ir gandrīz tikai MVU un piešķirtās atbalsta summas ir mazas.

Atkāpe no prasības iesniegt hipotētisku scenāriju gadījumos, kad atbalstu piešķir mazām pašvaldībām

Šis grozījums attiecas uz pamatnostādņēm.

Saskaņā ar MVU definīciju³ pašvaldības tiek uzskatītas par lieliem uzņēmumiem neatkarīgi no to faktiskā lieluma. Tāpēc, piesakoties uz atbalstu, tām jāiesniedz hipotētisks scenārijs.

Tas rada problēmas, jo īpaši (bet ne tikai) mazām pašvaldībām, saistībā ar vietējai mežsaimniecības infrastruktūrai paredzētu atbalstu. Tāpēc ierosināts mazās pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un kurās ir mazāk par 5000 iedzīvotājiem, atbrīvot no prasības iesniegt hipotētisku scenāriju. Ņemot vērā attiecīgā atbalsta veidus (atbalsts vietējai infrastruktūrai un mežsaimniecības infrastruktūrai), tiek uzskatīts, ka šāds grozījums konkurences izkropļojumu risku neradīs.

Atkāpi paredzēts iekļaut tikai pamatnostādņēs. Citos valsts atbalsta instrumentos līdzīgas atkāpes nav paredzētas. Tomēr tiek uzskatīts, ka pašreizējā situācijā šī atkāpe ir pamatota, ņemot vērā to, ka ir ļoti daudz mazu pašvaldību, kurās atbalsts vietējai infrastruktūrai un mežsaimniecības infrastruktūrai ir būtisks, lai saglabātu lauku apvidu dzīvotspēju.

VIII. Grozījumi, kas saistīti ar īpaši lauksaimniecībai un mežsaimniecībai paredzētiem atbalsta pasākumiem

³ Sk. I pielikumu Komisijas Regulā (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.); https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.193.01.0001.01.ENG#:~:text=Commission%20Regulation%20%28EU%29%20No%20702%2F2014%20of%202025%20June,Treaty%20on%20the%20Functioning%20of%20the%20European%20Union

Atbalsts investīcijām lauksaimniecībā

Šie grozījumi attiecas uz abiem instrumentiem.

- Pašreizējos noteikumos ir paredzēta diferencēta atbalsta intensitāte: no 30 % līdz 75 %. Lai valsts atbalsta noteikumus salāgotu ar lauku attīstības tiesību aktiem, ierosināts primārajai lauksaimnieciskajai ražošanai un lauksaimniecības produktu pārstrādei un tirdzniecībai paredzētam atbalstam ieviest vispārēju atbalsta intensitātes līmeni 65 % apmērā. Ņemot vērā strukturālos traucēkļus un ierobežojumus, ar ko saskaras tālākie reģioni, tiem saglabāta augstāka atbalsta intensitāte, proti, līdz 85 %.
- Pašreizējie valsts atbalsta noteikumi ļauj investīciju atbalsta gadījumā nodrošināt atbilstību jaunajām prasībām, kas lauksaimniekiem noteiktas ar Savienības tiesību aktiem, vēlākais, 12 mēnešos no dienas, kad tās kļūst obligātas. Šāds atbalsts šķiet neatbilstošs vispārējiem valsts atbalsta principiem, jo tam var nebūt stimulējošas ietekmes. Turklāt tas var netieši stimulēt jaunu standartu novēlotu īstenošanu. Tas būtu Savienības tiesību aktu pārkāpums un būtu pretrunā mērķim sasniegt zaļā kursa mērķus. Tāpēc tiek ierosināts šādu atbalstu no turpmāko noteikumu darbības jomas izslēgt.
- Saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem attiecībā uz investīcijām lauksaimniecībā un mežsaimniecībā atbalsts zemes iegādei nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi ar vides saglabāšanu saistītām darbībām, jo šādā gadījumā atbalsts var būt lielāks. Jaunajos noteikumos ierosināts šo iespēju paplašināt, attiecinot to arī uz darbībām, kas nodrošina ar oglekli bagātas augsnes saglabāšanu. Šāda atkāpe atbilst zaļā kursa mērķiem.
- Attiecībā uz atbalstu atjaunošanai pēc nelabvēlīgu klimatisko apstākļu un augiem kaitīgo organismu nodarīta kaitējuma, ja šādus notikumus var saistīt ar klimata pārmaiņām, ierosināts jaunajos noteikumos ieviest nosacījumu, ka labuma guvējiem atjaunošanas pasākumos, kad tas iespējams, jāiekļauj klimataadaptācijas pasākumi, lai minimalizētu līdzīgu notikumu radītu kaitējumu un zaudējumus nākotnē. Šā nosacījuma mērķis ir atspoguļot saikni starp šādu notikumu atkārtošanos un klimata pārmaiņām un stimulēt lauksaimniecības un mežsaimniecības nozari īstenot klimata pārmaiņām pielāgotu lauksaimniecības praksi.

Atbalsts dzīvnieku slimību profilaksei, kontrolei un izskaušanai un atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību nodarītu kaitējumu

Šis grozījums attiecas uz pamatnostādņēm.

Pašreizējie valsts atbalsta noteikumi ļauj ar atbalstu kompensēt izmaksas par dzīvnieku slimību profilaksi, kontroli un izskaušanu un atlīdzināt nodarīto kaitējumu. Lai varētu saņemt atbalstu, dzīvnieku slimībai jābūt iekļautai Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas izveidotajā sarakstā vai Regulas (ES) 2016/429 II pielikumā dotajā sarakstā. Tāpēc saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem atbalstu nevar piešķirt saistībā ar jaunām dzīvnieku slimībām. Tomēr Savienības tiesību aktos veselības un pārtikas drošuma jomā ir paredzēti arī pasākumi,

kas paredz atbalstu jaunradušos dzīvnieku slimību gadījumā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā tie, ko piemēro sarakstā norādīto slimību gadījumā. Ierosināts valsts atbalsta noteikumus attiecīgi pielāgot un to darbības jomu paplašināt, iekļaujot tajā jaunradušās slimības.

Atbalsts invazīvu svešzemju sugu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanai un invazīvu svešzemju sugu profilaksei, kontrolei un izskaušanai

Šis grozījums attiecas uz pamatnostādnēm.

Pašreizējie valsts atbalsta noteikumi neattiecas uz invazīvu svešzemju sugu izplatīšanos ES teritorijā. Nejauši ievestas svešzemju sugas bieži rada ievērojamu nelīdzsvarotību un kaitējumu ES biodaudzveidībai un var apdraudēt vietējās un reģionālās sugas, ko izmanto lauksaimnieciskās darbībās.

Lai varētu saņemt atbalstu, šīm invazīvajām sugām jābūt iekļautām sarakstā, kuru Komisija pieņēmusi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1143/2014 4. pantu. Tiek ierosināts pamatnostādņu darbības jomu paplašināt, attiecinot to arī uz kaitējumu, ko nodarījušas minētajā sarakstā iekļautās invazīvās sugas, lai varētu sniegt atbalstu to savairošanās profilaksei un to izskaušanai, kā arī atlīdzināt to nodarīto kaitējumu.

Oglekļa saistīga lauksaimniecība

Šis grozījums attiecas uz pamatnostādnēm.

Saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem jau tagad var atbalstīt dažādus oglekļa saistīgas lauksaimniecības pasākumus. Šie pasākumi tiks saglabāti. Tie ir, piemēram, investīciju atbalsts, atbalsts agrovides un klimata saistībām un dzīvnieku labturības saistībām, atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* teritorijām un Ūdens pamatdirektīvu, atbalsts bioloģiskajai lauksaimniecībai.

Ierosinātajos jaunajos noteikumos paredzēta arī iespēja (saskaņā ar SPR) atbalstīt “kolektīvas shēmas un rezultātnoteiktu maksājumu shēmas”. Gadījumos, kad šādas shēmas ir minētas jaunajās pamatnostādnēs (piemēram, atbalsts agrovides un klimata saistībām, atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai), ir skaidri norādīts, ka tās ietver arī oglekļa saistīgas lauksaimniecības shēmas. Īpaša norāde uz oglekļa saistīgu lauksaimniecību sasaucas ar Klimatadaptācijas stratēģiju un Eiropas Klimata aktu. Turklāt, lai paaugstinātu meža un vides klimata pakalpojumu izmantošanas līmeni, kas patlaban ir visai zems, ierosināts ieviest iespēju veikt stimulējošu maksājumu līdz 120 % apmērā no attiecināmajām izmaksām par pakalpojumiem, kas saistīti ar biodaudzveidību, klimatu, ūdeni vai augsni, kā arī ieviest kolektīvas shēmas un rezultātnoteiktu maksājumu shēmas, piemēram, oglekļa saistīgas saimniekošanas shēmas mežsaimniecībā.